

M A G Y A R K U R I R.

Bécs, Pénteken, Május' 26-dikán, 1826.

Spanyol Amerika.

A' Kolumbiai 's név szerént a' Bogotai újságlevelekben illy dolgokat olvasunk:

Serrano Mariano nevű Követjére különösen rá bízta a' Kolumbiai Országloászék, hogy jelentse meg a' Buenos-Ayresi Országloászéknel Kolumbiának azzal való nagy megeleégedését, hogy Felső Perura nézve illy nagy szívüséggel viselte magát, az az, hogy Felső Perunak egy magános és különös függetlenséggel bíró Respublikává való lételeében megegyezett. Tudjuk, hogy azon tartományok, mellyekből most Felső Perú formálódott, régebben Buenos-Ayreshez voltak tsatóltatva, 's tsak az olta szakadtak végképpen el tölle, miólta a' Kolumbiai és Perúi úgy nevezett Szabadító seregek Alsó Perút egészen elfoglalván, Felső Perúba is bementek, 's még az akkor ott volt Spanyol sereget onnét végképpen elkergették, a' melly történetek után Bolívar jónak találta ezen Felső Perúi tartományokat, se Alsó Perúhoz nem tsatólni, se Buenos-Ayreshez visza nem adni, hanem belőlök egy különös Respublikát tsinálni, mellyért való háladatosságból ezen tartományok a' magok Respublikájának Bolívar nevezetet adtak, úgy, hogy Felső Perú már ma minden Aktákban, nem Felső Perú, hanem tsak Bolívar név alatt fordul elé. —

Mondják, hogy ezen alkalmatossággal azt is rá bízta volna a' Kolumbiai Országloászék Mariano Serranóra, hogy a' Buenos-Ayresi Országloászéknek ígérjen se-

gedelmet Kolumbia' nevében a' Brasiliai Császár' serei ellen, melly szerént már a' Felső Perúban lévő Szabadító armádától egy lovas tsapat útnak is volna indittatva a' Brasiliai határok felé, a' Buenos-Ayresi seregek' hadi linéájának megerössítésére. De a' melly erőssítések tsak valami Dátum nélkül való levelen fundáltattak, melyről azt mondják, hogy azt a' Buenos Ayresi Respublika' Követje Generális Alveár írta volna Bolívarhoz, mint köszönetet azon sok és nagy szolgálataiért; hogy a' hadakozásnak Amérikában illy szerentsés kimenetellel véget vetett, és hogy Bolívar Generális Alveárnak ezen levelére nagy maga elkötelezésével felelvén, ezen váloszában tette volna azt az ígérést, hogy Buenos-Ayrest a' Brasiliai Császár ellen segíteni fogja. — Ezen dolognak azonközben, mint hogy külömben is tsak egy Dátum nélkül való levelen fundáltatik, további bizonyosabb tudósításokig nem adhatunk hitelt.

Bolívár a' folyó esztendőnek elején útnak készült indulni Bolívarból, vagy is inkább ennek fő városából Potosiból Lima felé, melyre nézve illy Proklamatiót intézett ezen Respublikának lakosaihoz: — „

„Polgárok! Az a' szent kötelesség, melly engemet ezen Respublikához köt, nekem szükségessé teszi, hogy a' nép képviselőjinek, a' rámbizattatva volt adminisztrációról, finantziai gazdálkodásról, számot adjak. Mint hogy a' Perúi Congresszus minden órán özsze gyülekezik,

így nékem le kell tennem azt a' Hatalmat, melyet az a' Respublika azon időre rám adott vala, míg a' Congresszus eloszolva maradna. —

„Én tehát már most el fogok Lima-ba azon Congresszus' helyére útozni; de csak igen mély bánkodással válok el tőletek, mint hogy egy ily országot kell elhagynom, melyhez az én szívem nagyon vonattatik, 's a' melly az én nevemet viseli. —

„Polgárok! a' ti Képviselejteik erántam legnagyobb bizodalmat nyilatkoztattak. Én mindent meg fogok tenni, hogy az ő bizodalraoknak meg felelhessek. Ezen gondolat teszi boldogságomat. A' ti függetlenségtek meg fog esmertetni; nektek legliberálisabb Constitúziótok fog lenni; 's a' ti Organikus (alapos eredeti) törvényeitek meg fognak a' legnagyobb kimíveltségnek (civilisatióának) felelni. A' ti Nagy Marschallotok, legfőbb vezéretok, az Ayakuchói győzedelmes (Gen. Suchre); és Bolívar (Felső Perú) a' jövő Május 25-dikén, helyet fog magának venni a' Világ' Független Nemzetei között.“

„Költ Chiquisaguában Jan. 1-ső napján 1826-ban. Aláírta: — „

„Bolívár.

A' Kolumbiai Országlószék' tellyes hatalmú Ministese a' Panamai Congresszuson, a' Londoni levelek szerént, Mendizabel nevé.

Marquis Torre-Tagle, a' ki Limában a' Congresszus Elölülője volt mikor Bolívar a' Szabadító sereggel Perúnak megszabadítására ment, 's a' ki a' Szabadító armádának Lima felé való közelítésekor onnét elfutván Callaóban a' Spanyolok' oltalma alatt keresett magának menedéket, mint mondják a' hosszas ostromoltatás ideje alatt ugyan ott meghalt.

A' Callaói Capitulázióának 31 Cikkelyei között ezeket említik az Ujságok, mint megjegyzésre méltóbbakat: —

A' várban találtatott minden katona és egyéb világi 's papi személyekre nézve tellyes amnestiát vagy közönséges megbocsátást kívánt az Örző sereg, úgy, hogy a' személy tökéletesen megsérthetetlen legyen, akár melly nemű szolgálatokat tett is a' Spanyol Királyhoz. — Ezen Cikkelyre rá állottak az Independensek, de meghatározott módon úgy, hogy a' bűnös tselekedetek, a' mellyekre a' közönséges botsánat meghatározottatott, éppen csak azon időpontig terjesztessenek ki, melyben a' vár az Insurgenseknek által adatott.

A' következő 9. Cikkelyekben azon intézetek adattatnak elé, mellyek szerént az Örző sereg minden hozzátartozókkal, katona tisztelkekkel, egyéb Spanyol tisztviselőkkel 's minden egyebekkel, Anglus szállító hajókra szállittatván Európába el fog evezni, kivéven azokat, a' kik Ámerikában önként megmaradni kívánnak. Az elevezés az Insurgensek' költségén esik.

Egy Cikkelye a' Capitulázióának azért tartatik igen szembetűnő nevezetesnek, hogy ebben azt kívánták a' Spanyolok, hogy a' Spanyol armádának azon nevezetesebb tisztjeit és egyéb Spanyol tisztviselőket, kik az Independenseknél Peruban szolgálatot valólni kívánnának, ezek magokhoz éppen azon rangjok szerént befogadni tartozzanak, melly rangban azok eddig a' Spanyoloknál szolgáltak. — Ezen Cikkelyt egyenesen megtagadta és visszavetette az Independens Országlószék.

Hasonlóképpen vissza vetették az Insurgensek a' 21-dik Cikkelyben azon kívánságát is a' Spanyoloknak, hogy az Insurgensek mind azokat az adósságokat és kötelezéseket, mellyeket a' Callaói Kormányozó Generális Rodil 1824-től tudniillik az őltátol fogva tett, hogy Callaó ostrom alatt volt.

Nagy Britania.

Május' 5-dikén azt írja a' Londoni Kurir, hogy ámbár a' Fábrikás vidékekről azon reggel érkezett levelek általjában vétetve nem foglalnak magokban semmi veszedelmesbb vagy fenyegetődzőbb környülállásokat, mint az előbbeni napiak: hanem azt mondja, hogy egy helyen még is tsakugyan adta egy olly lárma magát elé, melly miatt vérontásra került a' dolog. Ezen helynek neve Bradford. Itt Május' 3-dikán közönséges gyűlést tartottak a' Fábrikai munkások. Dél utáni 3 óraker valami 1000-ren voltak együtt. Kinck meghívására gyülekeztek össze, azt még ki nem tanulhatták a' Tisztikarok. Első jóvallat, melly a' gyűlésben tétetett, a' volt, hogy adjanak olly kérelmet a' Parlamentum' elibe, hogy vegye vizsgálat alá a' Gabona-törvényeket; egy más valaki jobbnak találta azt a' lépést tenni, hogy mivel a' mostani Parlamentumtól nem remélhetni, hogy a' Gabona-törvényeknek megváltoztatására nézve valamelly lépést határozzon, tehát kérjék egyenesen azt, hogy a' Parlamentumot reformálják. Hanem előre észre lehetett venni, hogy ezek tsak fogások valamelly egyéb célzásra nézve. Négy órájtán útnak indult a' screg egy gőzmalom felé, melly a' Horsfall urak tulajdona, 's a' mellyet már azelőtt két napokkal már egyszer semmivé akarták tenni, hanem akkor nem érhetvén-el céljokat, úgy látszik, hogy a' nyughatatlanok most is éppen e-végre gyülekeztek vala össze. A' munkát azon kezdték, hogy az ablakokat kövekkel hajgálván betördelték. Valami 240 üvegtáblákat rontottak össze, mellyekkel már az előbbeni alkalmatossággal is hasonló módon bántak vala, hanem az olta a' tulajdonos megtsínáltván, most ujabban és mindenestül, rámostül, táblástul össze darabolták. Az épületbe be nem ronthattak, mint hogy a' tulajdonos az ab-

lakokat vas rúdakkal 's a' kapukat három tzol vastagságú gerendázzal jól megcrössítettette vala. Nem soká azonban megérkezett egy Oberster bizonyos számu Politizai emberekkel 's felolvasta a' lármazóknak előtt a' támadási Aktát: hanem a' nyughatatlanok még most se mutattak semmi kedvet az eloszláshoz, sőt tovább is folytatták az ablakokra való hajgálást; mellyet a' malom' védelmezésére rendeltetett emberek látván valami husz paska lövést adtak rájok, 's 10-zet megsebesítvén, ekkor a' lármasok útnak indultak, de még most tsak az épület tulsó oldalához mentek, 's ott megállapodtak. A' sebesek egy patikába vittették. Az alatt egy Huszár csoport is oda érkezett vágtaiva a' Lord Grantham és Oberst. York' vezérlése alatt. Hanem a' nyughatatlanok azt a' vakmerőséget követék-el, hogy eleintén még ezeket is kövel kezdték hajgálni, mellyért néhány Huszár közikbe tsapván, ekkor mint a' tsirkék szellyel futottak, és semmi egyéb erőszakot nem tettek, hanem tsak fütyöléssel és süvöltözéssel tsufolódtak. A' megsebesedett munkásoknak egyike az olta meghalt, kíről a' Halott-látó illy bizonyoságlevelet írt: — „Meglövetett egy idegen által a' lőzben, „hogy a' Horsfall urak' és Kompániájok tulajdonát védelmezte.“

Molly nagy mértékben gyűljenek össze a' segedelem summák ezen Angliai tsak nem énelhalásra jutott munkáttan Fábrikás napszamosok számára, megtetszik ezen rövid kivonásokból: —

A' Király ezen utolsó néhány napok alatt a' maga tulajdon és magános kassájából: A' Spitalfieldsieknek 20 ezer — a' Maclesfieldieknek 10 ezer — a' Blackburniaknak 10 ezer — a' Rochdale bélieknek 5 ezer — a' Boltoniaknak 5 ezer — a' Lower Darvenieknek 1000 — 's a' Thor-toniaknak is 1000 forintokat adott. E'tör-

tént az első gyűjteményi felíráskor; a második felíráskor ismét adott 20 ezret; s e szerint mind együtt 72 ezer forintokat.

Ezen adományi aláírások még most is folytattnak, s már csak Londonban fél millió forintra teltek: Princz Koburg Leopold 5000 — Lord Sandes 5000 — az Angliai Bankó 10 ezer — a Londonban lakó Nyugot-Indiai (Amerikai) Plántástulajdonosok 5000 — a Devonshirei Hercege 5000 — a Nordhumberlandi Hercege 10 ezer — Gróf Darlington 10 ezer — Gróf Groszvenor 2 ezer — Hercege Wellington 5 ezer — Belső Minister Peel 5000 Forintokat adtak. — A Liverpoolban s más nagy városokban össze gyűlt summákat még nem tudták. A gyűjteményeknek nagy része azonnal kiosztatván arra fordított, hogy a munka nélkül levő Szövőknek, takácsoknak, kinek nints is háznépe, hetenként 18 pencet érő szalonna, zabliszt, borsó, és hering-hal rendeltetett.

De nem csak Angliában jutottak a Fábrikai munkások illy nagy inségre, hanem Irlandiában is, melyre nézve a Dublini Lord Májor, Polgármester, a város lakosait össze hívatván, 50 tagokból álló Biztosságot nevezett ki közzülök, s rá bízta erre, hogy azonnal gyűjteményi aláírást nyisson ki a végre, hogy a munkátlan Fábrikásoknak munka s élelem szerztessék.

A Hercege Devonshire költségét, ki az Orosz Császár koronázási czerimóniájira Moskauba rendeltetett, 300,000 forintokra teszik.

Jennernek azon híres Orvos Doktornak emlékezetére, ki a tén-himlővel való oltást feltalálta, emlékezetére Gloucester városának legfőbb templomában fejérmárványkő oszlopot, Szobrot, építettek. A munka az egyik főbb kőfaragó

Anglus mesterre Sivierre bízattatott. Magának a Szobornak magassága 7 lábnyom; az alap-kő, melyre helyeztetve lesz 8 lábnyom magas. A Szobor már készen van; egy-ügyüségére, szépségére, s az orriginálhoz való hasonlatosságára nézve, valóságos remek munka. A rajta lévő emlékirást ezen kétszavak teszik: Jenner E. duárd.

A gőz-hajózásra nézve nagyon remek találmányt hirdettek ki a Londoni újságlevelek, mely ha gyakorlatba jöhet, annak a tűz-matériálnak, mely eddig a gőz-hajókázáshoz kívántatott, valami két-harmad része meg fog kíméltetni. A találmány mivolta abban áll, hogy ne a víznek hanem a kényesőnek gőze fordítassék haszonra, de olly vigyázással, hogy a használás közben ne sok veszzen-el belőlle. Az üst fenekete nagyon kitsiny lehet, de erősebbnek kell lennie, mint az eddigvaló volt. Teke formája van. A teke hegye égő vagy eleven szenen áll. A melegség tsaknem egy szempillantásban gőzzé teszi a kényesőt, s annak egyszerre Reanmur szerint 377 grádusú meleget költsönöz. Erejét és elasticitassát véghetetlen nagyra lehet a meleg által emelni. Azt mondják, hogy egy tonna kényesővel el lehetne Angliából Kelet-indiába evezni, s a maschinára 140 lónak erejével birna.

Azon 5 vagy 6 szabad, egymással öszszetsatolódásban élő úgy szollván még Vad népek, kik együtt az Irokezek nemzetét teszik, és Ney-Yorknak Északnyugoti részében az Ontario taváig laknak, s a kiktől Kanadában az Anglusok s még régebben a Frantziák is, ámbár véleek némelly kötés forma egyeségben voltak, gyakran igen sok ellenségeskedést s kegyetlenkedést tapasztaltak, egy idő-olta annyira elő kezdtek léptetni a kimivelt-ségben, hogy nem régen olly határozást tennének a magok Nemzeti Tanácsokban,

hogy Newtown városában, hol az ő Országglószékek lakik, nyomtató mírhelyet állítsanak-fél, olly végre, hogy az Új-testamentomot a' magok nyelvéen, 's törvényeket, hogy más is megtanulhassa, Anglus nyelven, könyomtattasák. Akadémiát is akarnak ifjail' számára fundálni, a' melyre gyűjtemént nyitottak-ki, 's a' Nemzeti Tanátsnak Baudinot nevű Íródeákjára bízták, hogy az adományokat öszsze gyűjtse.

B é c s.

Itt az Úrnapi szokott Proccessió tegnap is minden ahoz tartozó rendtartásolt szerént épületes buzgósággal véghez ment. Cs és Kir. Ő Felségének személyét a' szent Menetelen Ferdinánd Koronaörökös Cs. Fő Hercege viselte. Jelen voltak Ferencz Rároly, Antal és Lajos Cs. K. és Maximilián K. Fő Hercegek a' szent Menetelen, melly a' Cs. K. Udvari Tisztikaroknak 's a' Cs. K. Testörző sergeknek tisztelkedéssel tartatott. A' városnak utzáin, hol az ájtatos sereg elment, reguláris, a' több piatzokon polgári katonaság állott sorban. A' Gráben nevű piatzon pedig egy Grenádiros Batalion adta a' hármas Szálvét.

Az idő is meglehetősen kedvező volt ezen szent napon az addig tartott példátlanul kedvetlen Májusi napokhoz képest. Az első legalább ezen egész nap nem esett.

Ma reggel ismét érkeze kezünkhöz a' Messolongi szerentsélen esetéről egy hiteles, de nagyon rövid levél, a' melly Patrásból Ápr. 27-dikén indúlt. Ennek is tsak annyiban áll rövid szókkal a' foglalja, hogy Messolonginak szomorú sorsa

tellyes valóság. Jövő ujságunkban közölni fogjuk az egész levelet.

A' pénzfolyamat Május' 24-dikén; közép árr:

A' Státus' 5 p. Centes Obligázióji 91
Az 1820-béli sorsosok, 130 4/5
Az 1821-béli hasonlók, 114 5/5
Béts városa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligázióji; 44 1/8 forint. kelték, mind C. ben.
A' Bankó Alkziák kelték 1125 5/4 forinton
Conv. Pénzben.

Igazítások. A' 40-dik Kurírban 315-l. 1. hasáb. 6. sor. kősziklára igazittassék kősziklásra helyet; 2. has. 4. s. költeménynek költeménynek helyett; végre azon ujságnak éppen a' végén küldjük, küldünk helyett. — A' 41-dik ujságban, 328 l. 1. has. 11. sorban Vármegyének, Vármegyék helyett.

Magyar Ország.

Posonyból Május' 25-dikán írják, hogy ott az Országgyűlési Ülések minden napokon folynak; 22-dikben a' 99-dik tartott: de ezekben még mind tsak a' T. Státusok részesültek, kik is az adófizetés Quantumáról való tanátskozásait, a' 20-dikban tartott 98-dik Ülésben végezték-el, 's a' 99-diki Ülésben már még tsak némelly szükségeseknek taláztatott pontokat vettek fontolás alá; mellyek után már most az Első Tábla' elibe fogják terjeszteni Jovallatjokat.

Császárné és Királyné Ő Felsege kegyelmesen méltoztatott Beitle Raphael Úrnak a' Posonyban lévő Valok' Tanítójának, az ő fárodozásai' megjutalmazására, mellyel ő Magyar Országon a' Valok' tanittatásán iparkodik, a' Posonyi Pol-

gármester Úr által 300 V. Cz. Forintokat által adatni.

Pestről Máj. 17-dik napján: —

Pünkösöd második napján különös Egyházi innepelés tartatott Pesten a' Sz. Ferencz Szerzetének templomában, mely egyszerűs' mind a' Szép Mesterségek' innepének is mondathatik. Az innepelésre alkalmatosságot szolgáltatott Tisztelendő Matusek Moysesnek 75-dik esztendőbe fordúlt fris öregnek, ezen Szerzetbéli Atyának ötven esztendő Papsága. Ő 40 esztendeig Sopronyban a' Rajzolás-Mesterségét nagy haszonnal tanította, most a' Pósonyi Klastromnak Gvárdiánja; de mivel Pesti fi, és testvérei, 's azoknak gyermekeik, nem külömben számos Jóakarói, azt óhajtották, öröm napját itt kívánta ülni. Az oltárnál Vezetője volt Nagy Tiszteletű Tudós Vagner Capistrán a' Bóldog Aszszonyról neveztetett Szerzetbéli Felekezetnek érdemes Fő Igazgatója (Minister Provincialis.) Az innepi Beszédet jeles ékesen szollással tartotta nagy Tiszteletű Máisch Jakab Úr Budán Krisztina városbeli Plébánus. De kiváltképpen való emlékezetet érdemel a' Muzsika kar, melly a' nagy Misc alatt egész elragadtatásig elfoglalt minden szíveket; mert Cherubinek egész Európában esméretes Nagy Miséjét 108 Muzsikuskok adták elő, olly meghatározott pontossággal, olly szerentsés öszve egyezéssel, olly bámulásra méltó hathatósággal, hogy az akár melly fő városban is álmétkodást gerjeszthetett volna. Ezen szerentsésen végbe vitt muzsikai nagy munkának Igazgatója volt Cibulka Lajos Úr, kinek az igazgatásban való jeles tehetsége Pesten, Budán már régen tiszteletben tartatik. A' templombeli innepet fényes ebéd követte, melly a' Klastrom udvarában levél színben tartatott; a' hely

zöld ágakkal, 's virágos ágyakkal Bene Gergely Úr, Méltós. B. Orczy Familia kertésze által, mintegy kellemetes kertté lévén változtatva. Az asztalnál ebédelt több 90 személynél, kik között több fő emberek is valának.

Itt tegnap délután 6 órakor temettetett el Tiszteletes Tudós Mokry Beniámin Úr. Felette Fő Tisztelendő Báthory Gábor Superintendens Úr tartott halotti beszédet; 's több Magyar Tudósok késérték, nyolcz hétig mejjbeli vizkórságban sínlódvén, Május 15-dikén halt-meg életének 52-dik esztendejében. — Ezen Tudós Hazánk fia a' Sáros Pataki Anya-Oskolának Nevelőke volt; hol már Deák körában a' Görög nyelvet igen szerentsésen tanította, azután Göttingában folytatván nagyobb tökéletesítését, haza-jöttékor a' Nemes Pápai Collegiumban a' Görög, és Deák Literatúrának, Természet-Tudománynak, 's a' közönséges Historiának Tanítója volt. Betegeskedése miatt hivataláról lemondván, utóbbi esztendeit Pesten töltötte hasznos Magyar munkák' készítésében, mellyek között a' Biographiai Lexicon, a' Technologia, a' Cellariusnak új kidolgozása, 's bővítése, és Epiktetosnak kézi könyvetskéje, jeles bizonyosságai az ő érdemeinek: most Görög-Magyar Lexiconon dolgozott, de munkájának befejezését a' halál megelőzte.

A' Budai Ujság szerint Kassán Ó Cs. Kir. Felségének testi nagyságú képe, Május 1-ső napján felállítatott, mellyet az Akadémiai Ifjúság maga költségén festetett, Felséges Urunk eránt való hálaadatosságból azon kegyelmes gondoskodásért, hogy a' többi Tudományos tárgyak között különösen az Országos Számolásnak Tudományát is közönségesen taníttatni rendel-

te. Ezen hálaadatoság' innepének fényességét sok főbb Vendégok' jelentéte dicsősítette; az egész ifjúság pedig mint öröm innepet üllötte. A' lép aranyozott rámban, mellyet T. T. Barlay Mihály Professor Úr maga költségén készített, az Akademiának nagy szalájában állíttatott-fel,

és az innephez alkalmaztatott ékes Doák beszédet ugyan a' Tisztelt Professor Úr tartotta, mellyre Bujánovits Gyula Törvénytudó, és a' Philosophiának Doctora az ifjúság' nevében igen buzgón felelt. A' képet Peschky József Úr Pesti képművész író igen szépen, és helyesen festette.

A Magyar Kurir tisztelt Olvasójához.

Ismét elközelített az az idő-pont, melyben arra kell emlékeztetnünk Olvasó-jinkat, hogy az Ujság eránt rendelést tenni ne terheltessenek.

A' kik az esztendőnek elején az egész esztendőre parantsoltak volt, azokat most nem illeti ezen tudósításunk, azok folyvást fogják venni Ujságaikat: ezen emlékeztetés most csak azokat illeti, a' kik csak az esztendőnek első felére tették volt rendeléseiket, vagy a' kik a' kevés hetek alatt elvégződő félesztendőben az Ujságot nem jártatták. A' kik csak fél esztendőre rendelték volt, azok ne terheltessenek minél előbb a' második felére is rendelést tenni eránta: a' kik pedig azt eddig éppen nem is hordatták 's most talám a' Kurir Olvasói közé ismét beállani kívánkoznak ezeket arra tesszük figyelmetessé, hogy mi nélkies az Ujsággal az esztendőnek elejétől fogva szolgálhatunk. Ezen emlékeztetést mi azért bátorkodunk tenni, mint hogy tudjuk, hogy ezen első fél esztendei Ujságaink között némelly darabok minden igaz Magyarinak figyelmére nagyon méltók voltak és mi ezen tekintetben néhány árkussal többet nyomtattunk, mint a' mennyire Olvasó-jainknak száma felt. Egy részint ezt is olvasó-jainkra való figyelmetes tiszteletünkben tiszteledtük. Melyre nézve különösen kérjük a' Tekintetes Postamester Urakat is, hogy ha találkoznak oly Olvasók, kik az esztendő elejétől fogva kívánják az Ujságot rendelni, ne terheltessenek az illy rendeléseket is elfogadni.

A' főbb tárgyak, mellyek ezen Ujságban találtatni fognak, kiváltképpen és legszélesebb értelemben elsőszor. A' F. Császári Monárkiát illető minden olvasóknak — Előmozdítások, Megtiszteltetések, Nevezetesebb meghalalozások, tanító 's gyönyörködtető történetek —

Másodszer. Az előttünk esmeretes világ béli minden Országokban naponta előforduló nevezetesebb tárgyak —

Harmadszor. A' két Kedves Magyar Hazánkbeli minden napi történetekről szolló tudósítások.

A' két elsőbiket össze keresni, kidolgozni, a' M. Kurirnak tulajdon maga kötelessége; a' mi a' harmadikat illeti, azt ő a' két Hazában találtató Barátjaitól, Jóakaró-jitól, fáradságainak költsönös megfordításáért, várja, a' mint is hogy ezen közönségesen 's különös bizodalómmal kéri mind azokat, a' kik ő eránta jó inddulattal viseltetnek, hogy neki minden Ujságba méltó, 's az ő köreikben előforduló történeteket, megírni ne terheltessenek.

Az olyan levelekért, mellyek a' Kurirt akár melly tekintetben tárgyazzák, ő maga tartozik a' Bétsi fő Posta Hivatalnál esztendőnként, a' régtől, még a' Szats-

v a y Sándor' idejétől fogva fennálló alkú szerént fizetni. A' levelezésért való fizetésnek soksága tehát senkit el ne tartoztasson a' Kurirral való levelezéstől. Ő az erre kívárató költséget jó szívet teszi, tsak hogy tisztelt Olvasójinak kedveket ennyivel is inkább megtalálhassa.

Ide tehetnök még Negyedik tárgynak az új könyveknek kihirdetetését is, de meg kell jegyeznünk, hogy ezeknek kihirdetésével tsak úgy szolgálhatunk, ha tudunkra leszen, hogy a' könyv a' Czensurán imprimaturt, nem pedig tsaktransitet vagy tolleraturt kapott.

Elmellőzhetetlen megjegyzés a' M. Kurirra-nézve az, hogy a' kik őtet tartani's eleintén is rendesen venni kívánják, jókor parantsoljanak éránta. Eddig a' volt szokásunk, hogy a' fél esztendő elején, míg a' rendelések Bétsbe össze gyűlhettek volna is, minden addig volt Olvasóknak kétszer, háromszor, sőt négyszer is megküldöttük az Ujságot. E' réánk nézve a' Stempel miatt nagyon káros volt. Tudja már minden; hogy Ujságunknak napfényre való jöhetéseért, minden árkusért egyegy ezüst krajtzárt kell, mint Adót, a' Küntstárnak fizetnünk. Hát hát bizontanra küldjük a' stempelizett Ujságokat, sok ezüst krajtzárokat kell hiába vesztenünk azon olvasókért, kik azután ki maradnak. Hogy tehát ez ne történjék, azért mindenket szívesen kérünk, hogy jókor adják vagy adassák tudunkra, hogy ujságaiknak küldözését ne állítsuk meg: Ha ezt nem tselekszik, kéntelenek vagyunk a' félesztendő végérel egyszerre megszűnni. A' pénzt utánna lehet küldeni a' már meg tétett rendelésnek.

Ezen tekintetben legjobb szolgálatot tehetnek nekünk a' Tekintetes Postamester Urak, melyre őket ezennel szívesen is megkérjük, mi is meg ígervén, hogy a' kitelhetőségig iparkodunk fáradságaikat megköszönni.

Nagyon kedvesen veszi a' Kurir, ha azok, kiknek ezen esztendőben nem változott a' titulussok, ezt megírják; vagy ha változott, megigazítva küldik-el hozzá, illy módon, melyről nem kell elfelejtkezni: An die K. K. Hof-Post Zeitung-Expedition. Pro M a g y a r K u r i r, in Wien.

Az Ujság' taksája, most nem változott, mint hogy az esztendőnek közepén ennek változtatása nintsen szokásban. Az egész taksa mindenestől fogva fél esztendőre 13 forint; olly pénzel lehet befizetni a' milyennel tetszik. Mi nem vagyunk változtatósok.

Ujság éránt rendelést tétetni, hogy ne felejtkezzenek Biztosaikat emlékeztetni a' rendelésnek megtételére, mert különben ezen Biztos Urak magok elfognak felejtkezni felő egyenesen a' Kurir' Felelő irojánál méltóztassanak fizetni, s rendeléseiket ezek is mennél hamarabb megtenni; hogy a' Boriték nyomtatásához mi is annál hamarabb hozzá láthassunk.

Minden jó indulatú Pártfogóinknak szívességekbe újabban ajánlván magunkat, kérjük, hogy Ujságainkat, ha valami ajánlásra méltót találnak rajta, másoknak is ajánlani ne terhellessenek.

Felelő: Pánczél Dániel. Nyomtató: Haykul Antal. (Obere Bäcker-Strasso Nro. 752).